

۴۰۰

نصیحت اسلامی

تألیف:

احمد عزالدین بیانونی

ترجمہ:

س. محمد یوسف رحمتی

این کتاب از سایت کتابخانه عقیده دانلود شده است.

www.aqeedeh.com

book@aqeedeh.com

آدرس ایمیل:

سایت‌های مفید

www.aqeedeh.com

www.islamtxt.com

www.ahlesonnat.com

www.isl.org.uk

www.islamtape.com

www.blestfamily.com

www.islamworldnews.com

www.islamage.com

www.islamwebpedia.com

www.islampp.com

www.videofarda.com

www.nourtv.net

www.sadaislam.com

www.islamhouse.com

www.bidary.net

www.tabesh.net

www.farsi.sunnionline.us

www.sunni-news.net

www.mohtadeen.com

www.ijtehadat.com

www.islam411.com

www.videofarsi.com

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست مطالب

مقدمه	۵
۴۰۰ نصیحت اسلامی	۷
«طهارت»	۸
«وضوء»	۹
«غسل»	۹
«نماز»	۱۰
«نماز جمعه»	۱۲
«صدقه»	۱۲
«روزه»	۱۳
«حج»	۱۴
«جهاد»	۱۵
«قرائت قرآن»	۱۶
«ذکر و دعاء»	۱۶
«خرید و فروش»	۱۷
«نکاح»	۱۸
«لباس»	۲۱
«نوشیدنی و خوراکی»	۲۲
«ریاست»	۲۲
«حد و مرز»	۲۳

۲۴.....«البر والصله»

۲۴.....«أدب و معرفت»

۲۸.....«در پایان»

مقدمه

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه أجمعين وبعد:
نصيحت یعنی اخلاص، و از آنجائیکه دین ما دین نصیحت است وظیفه‌ی هر فرد مسلمانی
است که بدون ریا به برادر دینی‌اش نصیحت کرده و آن را از مشکلات و فراز و نشیب این
دنای فانی آگاه کند.
بنده نیز با مطالعه‌ی این کتاب و نصیحت‌های باارزش آن بر خود واجب دانستم که بدون
کم و کاست به زبان فارسی ترجمه کرده تا هموطنان عزیزم بتوانند از این نصایح در زندگی
خود استفاده کنند. ان شاء الله.

«مترجم»

نصیحت اسلامی

- ۱- نیت خویش را برای خدای تعالی خالص گردان و از دورویی در کردار و گفتار دوری کن.
- ۲- در جمیع گفتار و رفتار و اخلاق پیرو سنت محمدی باش.
- ۳- تقوای خدا پیشه و عزم کن، اوامر الهی را پذیرفته و از گناهان دوری جوی.
- ۴- به سوی خدای تعالی توبه‌ی نصوح کن و بر استغفار بیفز.
- ۵- خدای تعالی را مراقب تمام حرکات و اعمال قرار بده.
- ۶- تسلیم احکام دین اسلام باش، چرا که کلمه‌ی اسلام گرفته شده از کلمه‌ی تسلیم است، و اوامر الهی بوسیله‌ی عقلت اندازه‌گیری مکن، زیرا برای عقل نیز بمانند قدرت بینائی چشم اندازه‌ی معین و محدود وجود دارد.
- ۷- با علماء نشست و برخاست داشته و آن‌ها را گرمی و از مجالست با آنان استفاده برده، و همچنین فرزندان خویش را به همنشینی با آنان تشویق کن، زیرا علماء وارثان پیامبرانند.
- ۸- به اندرز علوم دینی گوش فرا ده و استفاده نما.
- ۹- حق را بپذیر گرچه گوینده از شما کوچک‌تر باشد و از لجاجت و تکبر پرهیز.
- ۱۰- عقیده‌ات را براساس کتاب و سنت رسول ﷺ اصلاح بگردان، و از عقاید و الفاظ کفرآمیز دوری کن.
- ۱۱- به خدای تعالی، فرشتگانش، کتاب‌هایش، پیامبرانش، روز جزا، قضا و قدرش ایمان داشته باش.
- ۱۲- کورکورانه از کسی تقلید مکن.

- ۱۳- در ترجمه‌ی قرآن به گفته‌ی گذشتگان (مفسرین معتبر) اعتماد کن، و به نظرات خود چندان مطمئن نباش.
- ۱۴- کتاب‌های علمی مطالعه کن و سعی داشته باش از آنچه یاد می‌گیری به دیگران نیز بیاموزی، چرا که بهترین مردم آنانند که یاد می‌گیرند و یاد می‌دهند.
- ۱۵- برای اصول فقهی‌ات و احکام آن قرآن را سرمشق خود قرار ده.
- ۱۶- از مطالعه‌ی کتاب‌های: ریاض الصالحین «امام نووی» و نورالیقین از «خضری» و کتاب الأذکار «امام نووی» استفاده کن.
- ۱۷- از مطالعه‌ی مجلات فاسد و عاری از عفت و کتاب‌های غیر اسلامی دوری کن.
- ۱۸- چنان در انجام عمل خیر کوشا باش تا دیگران تو را الگو قرار دهند، در این صورت تو نیز در جزای عمل نیک ایشان سهم خواهی بود.

«طهارت»

- ۱۹- ابتدای ورود به دستشویی (توالت) با پای چپ و در حین ورود بگو: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخُبَائِثِ». و صحبت دیگری نکن، در ضمن موقع خروج نیز با پای راست خارج شو و بگو «عُفْرَانُكَ».
- ۲۰- در جایی که باعث آزار و اذیت مردم است از قبیل مسیر عبور و مرور مردم یا سایه‌ای که مردم از آن استفاده می‌کنند هرگز ادرار نکن.
- ۲۱- به هنگام دستشویی مواظب قبله باش که رو یا پشت به قبله نکنی.
- ۲۲- از ادرار بصورت ایستاده پرهیز.
- ۲۳- جهت طهارت در صورت عدم دسترسی به آب می‌توان از سنگ یا کاغذ استفاده کرد.
- ۲۴- آب بینی‌ات را با دست چپ بگیر و در طهارت و کارهای کم‌ارزش از دست راست استفاده نکن.

۲۵- پسرانت را در کوچکی ختنه کن، چون از سنت‌های اسلام است.

«وضوء»

۲۶- مواظب وضویت باش، و سعی کن همیشه طهارت داشته باشی.

۲۷- قبل از خواب طهارت بگیر.

۲۸- وضوء گرفتن را با بسم الله شروع کن.

۲۹- بموقع وضوء برای نماز از مسواک استفاده کن.

۳۰- در موقع روزه دهانت را هر قدر می‌توانی بشوی.

۳۱- در شستن اعضای وضو کوشا باش ریش را خلال و مابین انگشتان دست و پایت را

تمیز کن.

۳۲- از راست شروع کن.

۳۳- مسح سر را انجام ده.

۳۴- داخل و خارج گوش را تمیز کن.

۳۵- بعد از هر وضوء دو رکعت نماز بخوان.

«غسل»

۳۶- درست نیست که خود یا یکی از اعضای خانواده در غسل تأخیر کنند که باعث از

دست رفتن نماز بوقت خود شود.

۳۷- در حالیکه جنب هستی به مسجد نرو، مگر به قصد عبور از آن و زنانی که در حال

حیض و نفاس هستند نیز ورودشان را منع کن.

۳۸- عورت خود را برهنه نساز و با نرمی و لطافت دیگران را از لختی و برهنگی نهی کن.

۳۹- به زنان اجازه‌ی رفتن به حمام‌های عمومی را مده، چرا که برایشان زیان اخلاقی

دارد.

۴۰- قبل از غسل وضوء بگیر.

- ۴۱- تمام بدنت را به نرمی و لطافت دست بکشی و بشوی.
- ۴۲- قبل از غسل آب را به نیت غسل بر سر بریز و ابتداء سمت راست را بشوی سپس سمت چپ سه باره سه بار.

«نماز»

- ۴۳- به هنگام نماز سعی کن جواب مؤذن را بطوریکه در سنت آمده به زبان آورده و کلام یا عمل دیگر تو را مشغول نکند.
- ۴۴- بعد از اذان بر محمد ﷺ صلوات بفرست و دعای روایت شده را بخوان: «اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ الثَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ».
- ۴۵- بعد از اذان از مسجد خارج نشو مگر برای عذر ضروری.
- ۴۶- قبل از نماز در صورت عدم حضور در مسجد سنت است که اذان را به پای داری.
- ۴۷- برای هر نماز فرضی اقامه بگو.
- ۴۸- در بین اذان و اقامه جهت حل مشکلات خود و برادران مسلمانان در دنیا و آخرت دعا کن.
- ۴۹- مردم را در بناء مسجد در اماکن محروم بطور مالی یا جانی یارو یاور باش.
- ۵۰- مساجد را گرمی بدار، با پای راست بر آن وارد شده در نظافت آن کوشا باش، و سخن زشت به زبان نیاورده، دویدن و خندیدن در مسجد صحیح نیست، هنگام خروج از مسجد ابتداء پای چپ را بیرون بگذار.
- ۵۱- هرگز آب بینی ات بر زمین مسجد و یا رو به قبله نینداز.
- ۵۲- چه خوب است نماز اول وقت را در مسجد با جماعت بخوانی به خصوص نماز عشاء و صبح.
- ۵۳- وقت نماز را به تأخیر نینداز.
- ۵۴- بعد از نماز صبح و عصر نمازی نخوان، مگر برای آن دلیلی داشته باشی.

- ۵۵- بعد از نماز صبح و عصر در مصلايت بنشين.
- ۵۶- سعی کن اوقات فراغت خود را در مسجد بماني و به طاعت خدا مشغول شوی.
- ۵۷- خوراکی های بدبو از قبیل سیر و پیاز یا از کشیدن سیگار که باعث اذیت دیگران می شود خودداری کن.
- ۵۸- نماز ستون دین است، زنانت را به محافظت از نماز تشویق کن.
- ۵۹- زنانت را به خواندن نماز در خانه علاقمند ساز.
- ۶۰- برای فرزندان در سن ۷ سالگی شان از طریق هشدار و نصیحت و در سن ۱۰ سالگی از راه تنبيه جهت خواندن نماز اقدام کن، و هرگز در امر نماز سهل انگار برایشان نباش.
- ۶۱- برای افراد و نزدیکان بی نماز فضل نماز پنجگانه و عقوبت ترک آن را بیان کن.
- ۶۲- به قدر استطاعت نمازهای سنت، قبله و بعدیه و موکده و غیر موکده را به جای بیاور.
- ۶۳- نماز آخر شب را بخوان.
- ۶۴- بر خواندن نماز ضحی (چاشت) که اقل آن دو رکعت و افضل آن هشت رکعت است مداومت کن.
- ۶۵- سعی کن اذکار (دعا و تسبیحات) بعد از هر نماز فرضی را بخوانی.
- ۶۶- نماز شب را با میل و رغبت بخوان و در خواندن نماز روزانه سستی و تنبلی مکن.
- ۶۷- سعی کن دعاهاى روايت شده قبل و بعد از خواب را فراموش نکنی.
- ۶۸- طاهر و پاکیزه بخواب، در حال پاکیزگی و ذکر خدا و بانیست برخاستن برای نماز تهجد بخواب.
- ۶۹- محافظه نماز تهجد خود باش تا خانواده و فرزندان را نجات دهی.
- ۷۰- نماز خورشید گرفتگی و ماه گرفتگی در موقع اش بخوان.
- ۷۱- نماز جنازه را بر هر میت مسلمانی بخوان.
- ۷۲- در امور مهم زندگی نماز استخاره همراه با دعایش را بخوان.

- ۷۳- در صف نماز مواظب باش، مستقیم و بدون رخنه صف را ببندی.
- ۷۵- بکوش خود را همیشه در صف اول و بدون مزاحمت دیگران بینی.
- ۷۶- دعای افتتاح را فراموش مکن، و آمین بگو و اذکار رکوع و سجود را به جای بیاور.
- ۷۷- با اطمینان رکوع و سجود کن، در نشستن بین دو سجده متعادل باش.
- ۷۸- از مقابل شخص نمازگزار تا حد دسترس رد نشو.
- ۷۹- در مکانی که می‌خواهی نماز بخوانی اگر محل عبور و مرور مردم است چیزی را جلوی سجده گاه خود جهت حافظ (ستر) بگذار.

«نماز جمعه»

- ۸۰- زود هنگام به نماز جمعه برو و اگر اذان شنیدی جواب بده.
- ۸۱- برای نماز جمعه غسل کن، اگر چه زمستان باشد یا تابستان.
- ۸۲- ناخن‌هایت را هر هفته کوتاه کن، زیرا نظافت از ایمان است.
- ۸۳- از خوشبوی (عطر) استفاده و بهترین لباس‌هایت را بپوش.
- ۸۴- از عبور کردن بر روی دوش مردم برای جلورفتن پرهیز.
- ۸۵- در موقع خطبه صحبت نکن.
- ۸۶- در روز جمعه سعی کن سوره‌ی الکهف را به قدر توانایی‌ات بخوانی.
- ۸۷- در روز جمعه بکوش بر محمد و آل محمد سلام و صلوات بفرستی، به خصوص شب‌های جمعه.

«صدقه»

- ۸۸- از جمله‌ی سخاوتمندان باش نه بخیلان، زیرا خدای تعالی سخاوتمند است و سخاوتمندان را دوست دارد.
- ۸۹- زکات واجب را بده و در حق مستحقین بخیل مباش.

- ۹۰- اگر برایت پیشامدی (واقعه‌ای) رخ داد بدان که خواست خدا بوده و آن را به مخلوق ارتباط مده.
- ۹۱- آنچه که به شما داده شود بدون رضایت صاحب آن بر ندار.
- ۹۲- به صدقه دادن خود را عادت بده.
- ۹۳- صدقه بده از آن چیزی که دوست داری، زیرا که پاداش کسب نمی کنی، مگر آن که از چیزی که دوست داری صدقه بدهی: ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾.
- ۹۴- صدقه را پنهان و مخفی ولی زکات را علنی بده تا دیگران از تو تقلید کنند.
- ۹۵- در صدقه دادن به محتاجین ابتداء از صله رحم قدم بردار.
- ۹۶- اگر تهیدستی، محتاجی از تو تقاضای قرض کرد به او قرض بده.
- ۹۷- بنگر به فقرا آیا برایشان قرض و دینی باقی مانده است یا نه.
- ۹۸- صدقه جاریه را می توانی از طریق مشارکت در بناء مسجد و نشر علوم دینی انجام داد.
- ۹۹- به همسرت اجازه بده تا از مال تو صدقه دهد.
- ۱۰۰- همسرت را برحذر دار از صدقه دادن آنچه که به آن اجازه نداده‌ای.
- ۱۰۱- به مردم غذا و آب بده و چیزی از کار خوب کوچک نشمار.
- ۱۰۲- در مقابل کار خوب از شخص تشکر کن و با عملی متقابل جبران کن و برای انجام دهنده کار خیر دعا کن.

«روزه»

- ۱۰۳- روزه را با ایمان قوی و برای خدا بگیر.
- ۱۰۴- در رمضان بدون عذر روزهات را نخور.
- ۱۰۵- در ماه رمضان شب زنده دار باش به خصوص لیلة القدر.
- ۱۰۶- شش روز از شوال را روزه بگیر.

- ۱۰۷- روز تاسوعا و عاشورا روزه بگیر.
- ۱۰۸- ماه شعبان به قدر استطاعت روزه بگیر.
- ۱۰۹- روزهای دوشنبه و پنجشنبه روزه بگیر.
- ۱۱۰- روزهای سفید هر ماه (سیزدهم و چهاردهم و پانزدهم) را روزه بگیر.
- ۱۱۱- برحذر دار همسرت از این که روزه‌ی سنت بگیرد، در صورتی که تو هستی مگر این که با اجازه‌ی تو باشد.
- ۱۱۲- سحری را به تأخیر بینداز و در افطار عجله کن، مگر در روزی که هوا ابری است.
- ۱۱۳- روزه‌ات را با رطب (خرما) و در صورت عدم دسترسی با آب افطار کن.
- ۱۱۴- افطار و سحریت از مال حلال باشد.
- ۱۱۵- روزه‌داران دیگر نیز افطاری بده، چرا که ماه رمضان ماه جود و کرم و بخشش است.

- ۱۱۶- آداب روزه را به جای بیاور، غیبت نکن، دروغ نگو، فحش نده.
- ۱۱۷- سعی کن ۱۰ روز آخر ماه رمضان در کارهای خیر شرکت کنی.
- ۱۱۸- زکات فطر را با دلی پاک و عاری از وسوسه بده.
- ۱۱۹- شب‌های عید (عید فطر، عید قربان) با نماز و انواع دیگر عبادت زنده نگهدار.
- ۱۲۰- در روزهای عید و ایام تشریق (۱۱ و ۱۲ و ۱۳ - ذی الحجه) با صدای بلند تکبیر بگو.

- ۱۲۱- در صورت توانایی هر سال قربانی کن.
- ۱۲۲- چیزی از گوشت قربانیات نفروش، و از آن گوشت به عنوان مزد به قصاب نده.

«حج»

- ۱۲۳- در صورت استطاعت بدون تأخیر به حج و عمره برو و تکرار کن حتی اگر هر پنج سال یکبار باشد.
- ۱۲۴- با کسانی که آشنائی و علم کامل در مناسک حج دارند مرافقت کن.

- ۱۲۵- قبل از خروج جهت حج توبه نصوح کرده و بده کاری های خود را پرداز.
- ۱۲۶- در سفر حج به قدر استطاعت انفاق کن.
- ۱۲۷- هرگز با مال حرام حج نرو.
- ۱۲۸- در رمضان به عمره برو.
- ۱۲۹- تکبیر را با صدای بلند بگو.
- ۱۳۰- بر طواف بیفزا و حجرالأسود را لمس کن، همچنین گوشه سمت راست خانه کعبه یا به سویش با دست اشاره کن.
- ۱۳۱- برای مردم (حجاج) مزاحمت ایجاد مکن تا نه آزارت به کسی برسد و نه کسی تو را آزار دهد.
- ۱۳۲- با نوشیدن بسیار از آب زمزم خود را سیراب نما.
- ۱۳۳- بر اعمال صالحت در دهم ذی الحجه بیفزا.
- ۱۳۴- آماده توقف در عرفه جهت پاکیزگی باطن خویش از آفات باش.
- ۱۳۵- برای سنگ زدن به شیاطین و انجام تمام مناسک حج در اول وقت مبادرت کن.
- ۱۳۶- به زنت با نامحرم اجازه ی حج نده، مگر با محرم باشد.
- ۱۳۷- در مسجد مکه و مدینه و بیت المقدس بر نماز خود بیفزا.
- ۱۳۸- کسی از اهل مکه و مدینه را اذیت نکرده و همچنین حرمت جوار مبارک (حرمین) را کم نکن.
- ۱۳۹- هیچ وقت بی خبر بر اهل خانواده ات به هنگام برگشت از سفر وارد مشو.

«جهاد»

- ۱۴۰- شجاع و نترس باشد، زیرا نبی ﷺ ترسو را رد کرده است.
- ۱۴۱- بدون اجازه ی والدین وارد جهاد نشو.
- ۱۴۲- اگر جهاد در راه خدا برایت مقدر شد از حدود (مرز) مسلمین دفاع کن.
- ۱۴۳- از خداوند شهادت در راهش را طلب کن.

۱۴۴- در جهاد بر اعمال صالحت بیفزای (روزه و ذکر خدا) و بدهکاری‌ها را بده، زیرا بدهکاری بر شهید هم بخشیده نخواهد شد.

۱۴۵- تیراندازی و طرز استفاده تمام آلات جهاد را یاد بگیر و آن را بعد از یادگیری فراموش مکن.

۱۴۶- در جهاد از روی کینه‌ی شخصی کسی را نکش، مگر به خاطر خدا باشد.

۱۴۷- خالصانه جهاد کن و به قصد اخذ غنیمت و یا به دست آوردن شهرت و آوازه به جهاد نرو.

۱۴۸- در جهاد هرگز فرار مکن، چونکه از گناهان کبیره است.

۱۴۹- مبدا خیانت کنی و قبل از این که غنائم را تقسیم کنند چیزی را از آن خود گردانی.

۱۵۰- با خود برای جهاد به بحث پرداز، اگر برایت عملاً میسر نشد در دل نیت جهاد داشته باش تا در به هنگام مرگ از زمره‌ی منافقان نباشی.

«قرائت قرآن»

۱۵۱- به فرزندان و خویشاوندان قرآن بیاموز و بخواه تا به دیگران بیاموزند.

۱۵۲- سعی کن تلاوت قرآن را با لحنی زیبا بخوانی.

۱۵۳- قرآن را با تدبیر معنایش بخوان، مطیع امرش بوده و از نهی‌اش دوری کن.

«ذکر و دعاء»

۱۵۴- مدام بر ذکر خدای تعالی در ظاهر و باطن خود بیفزای مبدا غافل شوی.

۱۵۵- در مجالس ذکر (حدیث، قرآن و سخنرانی) شرکت کن، چرا که از ریاض الجنه می‌باشد.

۱۵۶- از شرکت در مجالسی که در آن از خدا و ذکر خدا و نبی ﷺ خبری نیست خودداری کن.

۱۵۷- به هنگام خروج از مجلس این دعا را بخوان: «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ».

۱۵۸- اذکار (دعای روایت شده و تسبیحات) بعد از نماز را فراموش مکن.

۱۵۹- از خدای تعالی در سجود و بعد از نماز و در دل هر نیمه شب کمک بطلب و دعا کن.

۱۶۰- خدای تعالی را در موقع غفلت و سر در گمی همانند بازار و غیره یاد کن.

۱۶۱- از خداوند تعالی بخشش (عفو و عافیت) را در دنیا و آخرت بخواه.

۱۶۲- به خدای تعالی حسن ظن داشته هر چند دعایت دیر مستجاب شود و همیشه امرت را به وی بسپار.

۱۶۳- به هنگام دعا با قلبی خاشع و فروتن دعا کن و بدون حضور دل دعا مکن.

۱۶۴- خدای تعالی را با دعاها و اثرگذار دعا کن، زیرا بهتر است.

۱۶۵- دعا با حمد و ثنای خدا، سپس صلوات بر پیامبر ﷺ شروع و با همان دعا را ختم کن.

۱۶۶- دعا برای برادر مسلمانان در غیابش فراموش مکن.

۱۶۷- بیشتر در شب از خداوند طلب آمرزش به خصوص موقع سحر کن.

۱۶۸- بر نماز و عبادت و صلوات خود بیفزای، به خصوص در شبهای جمعه.

«خرید و فروش»

۱۶۹- در طلب روزی سحر خیز، و از کسالت و تنبلی بر حذر باش.

۱۷۰- در تجارت برابر با شرع به خرید و فروش پرداز و از تجارت فاسد پرهیز.

۱۷۱- از معاملات حرام و ربا دوری جو.

۱۷۲- از جنسی که می فروشی تعریف مکن، بگذار مشتری خودش انتخاب کند.

۱۷۳- در کار از اعمالی که باعث شک و شبهه می شود به دور باش.

۱۷۴- در خرید و فروش با گذشت و خوش حساب باش.

- ۱۷۵- از شخص پشیمان لغزشش در معامله بپذیر و در گذر، زیرا کسی که فسخ کردن داد و ستد شخص پشیمان را بپذیرد خداوند روز قیامت از لغزش او درمی گذرد.
- ۱۷۶- در اندازه گیری یا وزن جنسی که می فروشی خسیس نباش.
- ۱۷۷- در خرید و فروش و غیره مبادا غل و غش کنی.
- ۱۷۸- بر روی فروش برادرت نفروش و بر روی صحبتش حرف زن.
- ۱۷۹- هرگز اجناس را احتکار نکن.
- ۱۸۰- در کارت راستگو باش و از دروغ گفتن و قسم خوردن پرهیز.
- ۱۸۱- امین (امانت دار) باش، خیانت مکن و امانت کسی را که تو را امین خود دانسته به وی برگردان، و به کسی که به تو خیانت کرد خیانت مکن.
- ۱۸۲- خود را به قرض گرفتن عادت نده و اگر قرض گرفتی در اولین فرصت قرض خویش را بده.
- ۱۸۳- در صورت استطاعت مالی عدم پرداخت، دین ظلم محسوب می شود.
- ۱۸۴- اگر برای میتی (مرده ایی) خواهان خیر هستی قرضش را بپرداز.
- ۱۸۵- از دروغ (حرف های دوپهلوی) که مفهوم آن دوگانه است پرهیز.
- ۱۸۶- از ربا، غصب اموال مردم، سرقت و خیانت به دور باش.
- ۱۸۷- بی اجازه چیزی از کسی بر ندار حتی اگر موقت باشد.
- ۱۸۸- حق کارگر را بده قبل از این که عرقش خشک شود.
- ۱۸۹- اموالت را بی فایده تلف مکن.

«نکاح»

- ۱۹۰- چشم چرانی مکن، چرا که چشم چرانی همچون تیرست مسموم که از کمان رها می شود.
- ۱۹۱- در راه اگر با دو زن مواجه شدی، هرگز از بین آنها عبور مکن، بلکه از سمت چپ یا راست آنها بگذر.

- ۱۹۲- ازدواج بر تو واجب است شخص متأهل از بسیاری معاصی به دور می‌شود.
- ۱۹۳- طبق قوانین دین عمل کن.
- ۱۹۴- به طلاق روی نیاور، زیرا مبعوض‌ترین عمل حلال نزد خداوند طلاق است.
- ۱۹۵- از زنان و دختران و نزدیکان خود نخواه که با کمترین اختلاف طلاق بگیرند.
- ۱۹۶- هرگز قسم برای طلاق به زبان نیاور.
- ۱۹۷- جلو شهوت خویش را بگیر، اگر توانایی ازدواج نداری به توسط روزه گرفتن این غریزه را تا حدودی از بین ببر.
- ۱۹۸- اگر شخصی دین و اخلاقش مورد پسندتان است، به او زن بدهید و از بالا بردن مهریه خودداری کنید.
- ۱۹۹- مراسم عقد و ازدواج را رسمی (علنی) و در صورت استطاعت از مردم پذیرائی کن.
- ۲۰۰- در مراسم ازدواج از منکرات (آلات لهو و اعمال غیر اسلامی) به دور باش.
- ۲۰۱- در دادن مهریه‌ی زنان و وفادار و حق ایشان را بپرداز.
- ۲۰۲- حقوق زناشویی را به همسرانت بیاموز.
- ۲۰۳- به زنان به هنگام حیض و نفاس نزدیک نشو.
- ۲۰۴- به زنان احکام دین را بیاموز و اجازه نده که بر چیزهای باطل گردن نهند.
- ۲۰۵- بین همسرانت با عدالت رفتار کن مبدا تبعیض قائل شوی یا ظلم کنی.
- ۲۰۶- در قبال زن و فرزندان خود سخاوتمند باش مبدا بخیل باشی.
- ۲۰۷- افرادی که تو مسئول خرج آنها هستی (پدر، مادر، زن، فرزند، خواهر یا برادر) مبدا آنها را از دست بدهی.
- ۲۰۸- برای فرزند خود اسم نیکو انتخاب کن.
- ۲۰۹- پسرانت بر دخترانت ترجیح نده.
- ۲۱۰- در دادن پول یا مایحتاج به فرزندان خود تبعیض قائل نشو.

- ۲۱۱- فرزندان را درست تربیت کن و آن‌ها را در سنین کم احکام دین را بیاموز تا عادت کنند.
- ۲۱۲- در تربیت فرزندان با همسرت اتفاق داشته باش، چرا که اختلاف شما به ضرر فرزندان خواهد بود.
- ۲۱۳- فرزندان در سن بلوغ امکانات مراسم ازدواج‌شان را فراهم کن.
- ۲۱۴- وای بر تو اگر بین یک زن و همسر یا دو شریک فساد کنی و به هم بزنی.
- ۲۱۵- زنان را همیشه به حجاب کاملی که اسلام فرض نموده وادار نما تا سعادت خود و جامعه را فراهم سازی، زیرا بی‌حجابی جامعه را به فساد و بی‌بند و باری خواهد کشید.
- ۲۱۶- حجاب برای نامحرمانی همچون پسر عمو، پسر دایی و برادرت استثناء ندارد.
- ۲۱۷- به زنان اجازه نده که برای دوختن لباس‌هایشان نزد زنان غیر مسلمان بروند.
- ۲۱۸- اجازه نده به زنان که لباس‌های بدون آستین یا آستین کوتاه حتی زیر چادر بپوشند، چون ناخودآگاه و بدون قصد پیدا خواهد شد.
- ۲۱۹- زنان را از پوشیدن جوراب شفاف (نازک) یا رنگی بر حذر دار، و اجازه نده به جز ستر سیاه‌رنگ دیگر بپوشند.
- ۲۲۰- زنان را از پوشیدن کفش‌های مزخرف که مورد جلب نظر مردان می‌شوند منع کن.
- ۲۲۱- زنان را از رفتن به بازار به تنهایی منع کن.
- ۲۲۲- نذر روغن و شمع و غیره بر قبر اولیاء غیر شرعی است و به فرزندان این اجازه را نده.
- ۲۲۳- نذر ترک (نخوردن) بعضی از خوراکی‌ها غیر شرعی است آن‌ها را منع کن.
- ۲۲۴- زنان را از شرکت در تشییع جنازه منع کن.
- ۲۲۵- به زنت و دخترانت بیاموز که اسرار شوهر خود را حفظ کنی.
- ۲۲۶- زن و دخترانت را از مخالفت با شوهر خود چه با عمل و چه با زبان بر حذر دار.

- ۲۲۷- زنان را از مخلوط شدن با زنان غیر محجبه و بی بندوبار بر حذر دار، چرا که رضایت به گناه، گناه محسوب می شود.
- ۲۲۸- زنان را از حضور در عروسی هایی که در آن خواننده و رقاصه و نوازنده است منع کن.
- ۲۲۹- زنان را از صحبت های مسخره و همراه با خنده در جمع بر حذر بدار.
- ۲۳۰- زنان را از صحبت کردن با مهمانان خود در جلو در خانه منع کن.
- ۲۳۱- زنان را از صحبت کردن با مردان منع کن، الا در موقع ضرورت و از پشت حجاب.
- ۲۳۲- به زنان مانند در خانه را بیاموز، چرا که آنها برای خانه خلق شده اند و بدون اجازه ی تو نباید بیرن روند.

«لباس»

- ۲۳۴- عمامه پوش و دیشداشته (لباس عربی) چرا که برای شخص مسلم بسنده تر است.
- ۲۳۵- لباس زیاد بلند نباشد و در موقع راه رفتن به مانند زنان ادا از خود در نیاور.
- ۲۳۶- لباس خود را شبیه لباس مسلمین پوش و شبیه کافر یا فاسدان خود را نپوشان.
- ۲۳۷- لباس را از راست بپوش و از چپ دریاور.
- ۲۳۸- به خانواده ات اجازه ی پوشیدن لباس های کوتاه و تنگ را که باعث مشخص شدن و مجسم شدن اندام بدن می شود را نده.
- ۲۳۹- لباس حریر و طلا بر مردان حرام است و از پوشیدن آن بر حذر باش.
- ۲۴۰- خود را شبیه زنان مکن و نگذار زنان خود را شبیه مردان کنند.
- ۲۴۱- بر حذر باش از دو نوع لباس: از نوع عالی و گرانیقیمت، و از نوع بی ارزش و ارزان قیمت.
- ۲۴۲- اگر لباس جدیدی را پوشیدی لباس قدیمت را صدقه بده.
- ۲۴۳- ریش بگذار به قول نبی ﷺ، سیل را کوتاه و ریش را بلند بگذارید.

«نوشیدنی و خوراکی»

- ۲۴۴- به کم قانع باش و از دست آورد خود اگر توانستی بخور.
- ۲۴۵- نخور، مگر این که حلال و پاک باشد.
- ۲۴۶- قبل از غذا و بعد از غذا دست تان خود را بشوی.
- ۲۴۷- شروع غذا را با بسم الله و بعد از غذا الحمد لله بگو.
- ۲۴۸- با دست راست بخور، با دست راست بنوش، با دست راست بگیر و با دست راست بده.
- ۲۴۹- از مقابل خود غذا بخور.
- ۲۵۰- به اندازه ای که میل غذا داری بخور.
- ۲۵۱- به هنگام غذا خوردن خانواده ات را به گرد هم جمع کن.
- ۲۵۲- اگر دعوت شدی اجابت کن، مگر این که در آن مجلس از منکرات و فساد اخلاقی باشد.
- ۲۵۳- بدون دعوت به مهمانی نرو.
- ۲۵۴- شخص بی تقوا غذایش را نخور و نگذار غذایت را بخورد.
- ۲۵۵- از ظرف های غذا که از طلا و نقره و امثال آن ساخته شده استفاده مکن، زیرا حرام می باشد.
- ۲۵۶- مهمانت را گرامی بدار و در قبالتش نه بخیل باش و نه ولخرج.
- ۲۵۷- اگر به مهمانی کسی رفتی بارش را سنگین مکن.
- ۲۵۸- بهترین ذبح ذبحی است که طبق شرع باشد، و آنچه کشتنش بهتر دانسته ذبح کن، و به هنگام ذبح حیوان را عذاب نده.

«ریاست»

- ۲۵۹- از ریاست و پست و مقام دوری کن، زیرا بزرگ ترین ضرر بر تو غالب خواهد شد.
- ۲۶۰- اگر به پست یا ریاستی برگزیده شدی عادل باش.

- ۲۶۱- برادری ناصح پیدا کن، تا در امور زندگی با وی مشورت کنی.
- ۲۶۲- مبادا ظلم کنی چون ظلم از ظلمات (تاریک‌های) روز قیامت است.
- ۲۶۳- رشوه‌خوار نشو.
- ۲۶۴- اگر خواستی شخصی را جانشین خود برگزینی بهترین آن‌ها را انتخاب کن.
- ۱۶۵- از ولی‌امر در تمام امورات مطابق شرع اسلام اطاعت کن، و برای صلاحیت و سلامتی‌اش دعا کن.
- ۲۶۶- هرگز به شخص ظالم رجوع مکن، به جز در موقع ضرورت بیش از حد.
- ۲۶۷- هرگز از شخص باطلی بر باطل‌بودنش و هیچ ظالمی بر ظالم‌بودنش دفاع مکن.
- ۲۶۸- رضایت مردم را بر رضای خداوند ترجیح نده.
- ۲۶۹- راستگو و از حرف مردم بی‌پروا باش و توقع تشکر دیگران از خود را نداشته باش.
- ۲۷۰- گواهی دروغ مده حتی با زور، و هرگز حرف حق را کتمان نکن.

«حد و مرز»

- ۲۷۱- چاپلوس مباش و برای خدای تعالی هیچوقت از حرف مردم نترس.
- ۲۷۲- امر به معروف و نهی از منکر کن، و بر هر مصیبتی که به تو می‌رسد صبور باش.
- ۲۷۳- مواظب باش گفتار و کردارت مخالف همدیگر نباشد.
- ۲۷۴- شفاعتی که در حدی از حدود خداوند باشد نکن.
- ۲۷۵- چشم از ناموس مسلمین بپوش و به دنبال آن نرو.
- ۲۷۶- از تمامی گناهان صغیره و کبیره به دور و معصیت خدا نکن، و بر معصیت کسی تمجید مکن.
- ۲۷۷- گناهان صغیره را کوچک نشمار، چرا که همین گناهان صغیره انسان را هلاک می‌کنند.
- ۲۷۸- از نوشیدن خمر و خرید و فروش آن و از مجالسه با اشخاصی که در حال نوشیدن آن هستند بپرهیز.

- ۲۷۹- هرگز به زنا نزدیک مشو حتی اگر شخص فاحشه باشد.
- ۲۸۰- وای بر تو اگر به عمل کثیف لواط (هم جنس بازی) روی آوری.
- ۲۸۱- مبادا خودکشی کنی، چرا که خودکشی از گناهان کبیره است.

«البر والصله»

- ۲۸۲- بر توست که به پدر و مادرت احترام گذاری و حق شان را ضایع نکنی.
- ۲۸۳- صله رحم را به جای بیاور مبادا قطع رابطه کنی.
- ۲۸۴- در حق یتیمان دلسوز و گرامی شان بدار.
- ۲۸۵- با همسایهات مهربان باش، آزارش نده و اگر آزارت داد تحمل کن.
- ۲۸۶- به زیارت (دیدنی) صالحان و برادرانت که در راه خدا می کوشند بیشتر برو.
- ۲۸۷- برای رضای خدا دوست بدار، برای رضای خدا غضب بگیر که این خالص ترین صورت ایمان است.
- ۲۸۸- با صالحان نشست و برخاست داشته و از همنشینی با افراد بد پرهیز.
- ۲۸۹- با اهل معاصی (گناهکاران) همنشین نشو، و صحبت های شان را گوش نده.
- ۲۹۰- درختانی که دارای ثمر می شوند بکار تا برای خود و دیگران باارزش باشد.
- ۲۹۱- اگر چیزی به کسی بخشیدی، پس نگیر و آن را فراموش کن.
- ۲۹۲- در حل مشکلات مسلمانان کوشا باش، و همیشه باعث شادی و خوشحالی شان باش.

«أدب و معرفت»

- ۲۹۳- همیشه اسم خدای تبارک و تعالی را با عظمت به زبان بیاور.
- ۲۹۴- اسم نبی ﷺ را همیشه با سلام و صلوات ذکر کن.
- ۲۹۵- اسامی اولیاء خدا را با ادب و احترام خاص و بعد از اسم شان (ﷺ) بگو، نه هر صاحب مرقدی که دیدی.

- ۲۹۶- با حياء باش از بى عفتى پرهيز، چرا كه از حياء چيزى جز خير نصيبت نخواهد شد.
- ۲۹۷- با هر كس به اندازه ي فهم و در كش صحبت كن.
- ۲۹۸- از فحش و دشنام پرهيز.
- ۲۹۹- خوش اخلاق باش، بدان كه بهترين مردم خوش اخلاق ترين آنانند.
- ۳۰۰- غضبت را به دور و خشونت خود را دفع كن.
- ۳۰۱- هميشه با لطافت و مهربانى سخن بگو، با صبر و حوصله باش و دستپاچه نشو.
- ۳۰۲- چهره ي خود را با لبخندى و كلامى زيبا هميشه آرايش ده، و اخم و بدخلقى را از خود دور كن.
- ۳۰۳- صحبت ديگران را قطع نكن، گوش بده سپس صحبت كن.
- ۳۰۴- اگر سه نفر هستيد، صحبت عادلانۀ باشد نه اين كه براى يكى از آن دو صحبت كنى.
- ۳۰۵- سلام كن چه شخص مقابلت را بشناسى چه نشناسى.
- ۳۰۶- با زبان سلام كن «السلام عليكم» نه با اشاره ي دست يا سر.
- ۳۰۷- سعى نكن دل همه را به دست آورى.
- ۳۰۸- هنگام سلام دست مردم را بگير، چرا كه گناهانت آمرزيده مى شود.
- ۳۰۹- بدون اجازه وارد منزل كسى نشو.
- ۳۱۰- تجسس در كار ديگران و استراق سمع نكن.
- ۳۱۱- اگر ترس از دست دادن ايمان را دارى در اجتماعات و مراسم هاى كه زن در آن شركت مى كند گوشه گير باش و شركت نكن.
- ۳۱۲- هيچوقت از كسى قهر نكن، مگر به خاطر رضاى خدا، و از كينه و دشمنى اجتناب كن.
- ۳۱۳- كسى را فحش نده و يا تهمت به چيزى نزن.
- ۳۱۴- كسى را لعنت مكن، حتى حيوانات و يا اشياء مانند ماشين، در، ديوار و غيره.

- ۳۱۵- مبادا به کسی تهمت بزنی، زیرا که از گناهان کبیره است.
- ۳۱۶- هیچ مسلمی را نترسان و اذیتش مکن.
- ۳۱۷- بین مردم صلح و آشتی برقرار کن، حتی اگر مجبور شوی دروغ مباح بگویی.
- ۳۱۸- اگر از تو پوزش خواستند عذرشان را بپذیر، سعی کن همیشه تو عذرخواهی کنی.
- ۳۱۹- برای کسی لقب انتخاب نکن، بلکه مردم را با اسم نیک صدا بزنی.
- ۳۲۰- مبادا سخن چینی کنی، به خصوص صحبت‌هایی بین مردم در صورت فاسدبودن این صحبت‌ها.
- ۳۲۱- غیبت نکن، حتی اگر حرفی رو به رو بزنی که شخص مخاطبت ناراحت شود.
- ۳۲۲- طعنه زن و هیچکس را با اسم یا لقبی که دوست ندارد صدا زن.
- ۳۲۳- آنچه که گفتنش روا نیست شنیدنش به جا نیست.
- ۳۲۴- حُسن ظن داشته باش، چرا که بعضی ظن‌ها گناه است.
- ۳۲۶- حرف حق را بزنی و گرنه ساکت باش.
- ۳۲۷- پاکدل باش و از حسادت و چموشی دوری کن.
- ۳۲۸- متواضع باش و بر دیگران تکبر و فخرفروشی مکن.
- ۳۲۹- از خود و کارهای فوق العاده‌ی خود تعجب نکن، زیرا هرآن ممکن است انسان چشم خودش نیز کار دستش بدهد.
- ۳۳۰- از خود تعریف نکن و خود را بیش از حدی که هستی نشان نده.
- ۳۳۱- به شخص فاسق و کافر یا غیر مسلمان نگو سرورم یا آقای من.
- ۳۳۲- راستگو باش، دروغ نگو، چونکه دروغ از گناهان کبیره است.
- ۳۳۳- دورو نباش.
- ۳۳۴- فقط برای خدای تعالی سوگند یاد کن نه به غیر، زیاد قسم نخور، حتی اگر به راستی چیزی باشد.
- ۳۳۵- هرگز دیگری را تحقیر مکن، زیرا کسی بر کسی برتر نیست مگر با تقواترین‌شان.

- ۳۳۶- راه را برای مردم هموار ساز.
- ۳۳۷- در محل عبور مردم و قهوه خانه‌ها و محل لهو لعب هرگز منشین.
- ۳۳۸- وفادار باش و برخلاف وعده‌ات عمل مکن.
- ۳۳۹- به پیش کف‌شناس منجم نرو و حرف‌های‌شان را باور مکن.
- ۳۴۰- عکس انسان یا حیوان را هرگز نکش، چرا که شدیدترین عذاب‌ها روز قیامت در انتظار نقاشان خواهد بود.
- ۳۴۱- عکس چیزهایی که دارای روح هستند در منزلت آویزان مکن، چرا که ملائکه وارد چنین خانه‌ایی نخواهد شد.
- ۳۴۲- بازی‌هایی که وقت را تلف می‌کند، و آخر باعث ناراحتی و پشیمانی‌ات می‌شود انجام مده.
- ۳۴۳- هرگز ترانه‌های عاری از عفت نخوان و گوش نده.
- ۳۴۴- از شنیدن آلات موسیقی خودداری و از به دست‌آوری این آلات برحذر باش.
- ۳۴۵- کبوترباز نباش.
- ۳۴۶- بلبل و امثال آن را در قفس محبوس مکن.
- ۳۴۷- جایی که محافظ به دیوار نیست خواب: پشت بام.
- ۳۴۸- دمر (بر روی شکم) خواب، زیرا خواب شیطانی است و مورد خشم غضب خداوند تعالی خواهی شد.
- ۳۴۹- بین سایه و آفتاب ننشین.
- ۳۵۰- به هنگام خمیازه پشت دست چپت جلودهان گرفته همراه آن فریاد نکش.
- ۳۵۱- اگر کسی عطسه کرد، بگو «یرحمکم الله»، در صورتی که «الحمد لله» بگوید، وی نیز در جواب شما می‌گوید «یهدیکم الله ویصلح بالکم».
- ۳۵۲- عقیده‌ی خرافاتی نداشته باش اگر اتفاقی (حادثه‌ایی) یا خبر خوشی برایت آمد، بدان که از طرف خدای تعالی است، به شخص و چیز دیگری ارتباط نده.

۳۵۳- زنگ (بر گردن حیوانات آویزان نکن) و سگ را در خانه نگهداری نکن، مگر برای صید یا نگهبانی.

۳۵۴- از سوت زدن و کف زدن به هنگام تشویق و تصدیق چیزی پرهیز کن، چرا که از شعار کفار است.

«در پایان»

۳۵۵- زاهد دنیا و راغب آخرت باش.

۳۵۶- در دنیا به اندازه‌ای که تو را کفایت می‌کند پس انداز کن.

۳۵۷- برای هر گناهت به توبه روی آور و تابع اعمال حسنه باش.

۳۵۸- توبه‌ات همراه با پشیمانی استحکام بخش، و عزم کن گناه مرتکب شده را تکرار نکنی، استغفار کن، قضای نماز، روزه و زکات را به جای بیاور و حق طلبکارانت را داده و از آنچه در ذمه‌ات هست پاک گردان.

۳۵۹- اوقات فراغت به عبادت خدای تعالی بگذران و طاعتش را بپذیر.

۳۶۰- بر اعمال صالحت بیفز، به خصوص در زمانی که فساد و گمراهی همه جا را فرا گرفته است.

۳۶۱- بگذار اعمال نیکت مستمر و مداوم باشد، زیرا دوست‌داشتنی‌ترین عمل نزد خدای متعال استمرار و پشتکاری بر عمل نیک است.

۳۶۲- به دنیا اهمیت مده، از فقر و تنگدستی نترس و به خدای متعال پناه ببر، زیرا پناه‌بردن به خداوند در رأس کار صالحان است.

۳۶۳- از آنچه خداوند برای تو قسمت فرموده راضی بوده و ناشکر نباش.

۳۶۴- آنچه در دست مردم هست از آن‌ها مخواه، تا تو را دوست داشته باشند و آنچه در دنیا هست نخواه، تا خدا تو را دوست داشته باشد.

۳۶۵- در امر دین ننگر به کسی که مقامش از تو پائین‌تر است، بنگر به کسی که مقامش از تو بالاتر است.

- ۳۶۶- در امر دنیا ننگر به کسی که از تو مال و دارائی اش بیشتر است، بنگر به کسی که از تو پائین تر است.
- ۳۶۷- طلب روزی حلال باش که از فرایض است.
- ۳۶۸- از مال مسروقه مخور که تو نیز در گناه آن شریک خواهی شد.
- ۳۶۹- خوراکی های پاک و حلال بخور تا دعایت قبول شود.
- ۳۷۰- بمانند زنبور عسل اشیاء پاک و حلال بخور و دسترنج پاک بر جای بگذار.
- ۳۷۱- مابین خود و حرام دیواره ای قرار ده تا وارد حرام نشوی.
- ۳۷۲- مواظب زبانت باش و از آنچه به تو مربوط نیست سخن مگو، چرا که این هم یک حُسنِ اسلام پاک و روشن ماست.
- ۳۷۳- امین و امانتدار باش، زیرا کسی که امانتدار نیست از دین ما نیست.
- ۳۷۴- از خدای تعالی بترس مبدا خود را در برابرش قلدر و با جرات نشان دهی.
- ۳۷۵- همیشه به درگاه خدای تعالی طلب عفو و بخشش کن، از خداوند عزوجل ظن نیکو داشته باش.
- ۳۷۶- در بلاء صابرش و در خوشبختی شاکرش باش.
- ۳۷۷- در مصیبت وارده خود را عذاب نده، و از چیزی که از دست رفته افسوس مخور.
- ۳۷۸- دعا به گردن خود نکن و از دعا های غیر شرعی استفاده نکن.
- ۳۷۹- امراض خود را درمان کن، زیرا خداوند درد داده دوا هم داده است.
- ۳۸۰- مسلمانان را به خاطر خدا دوست بدار تا خدا تو را دوست داشته باشد.
- ۳۸۱- به عیادت بیمار برو و به آنها محبت کن.
- ۳۸۲- در غیاب مریض برایش طلب شفاعت از خداوند بکن.
- ۳۸۳- نخواب مگر این که وصیت را به طور عادلانه و بدون ظلم به کسی نوشته باشی.
- ۳۸۴- آماده ی مرگ باش قبل از رسیدن آن.
- ۳۸۵- به فکر نابود کننده ی لذت ها (مرگ) باش.

- ۳۸۶- بر روی جنازه نماز بخوان و تشییعش کن و به زیارت قبور برو.
- ۳۸۷- برای خانواده‌ی متوفی غذا حاضر کن، زیرا شخص مصیبت‌دیده پذیرائی از مردم برایش مشکل است.
- ۳۸۸- بر روی قبر ننشین، زیرا به عزت و مقام شخص مرده بی‌احترامی کرده‌ای.
- ۳۸۹- قبور مردگانت را زینت نده و بر روی آن مقبره نساز.
- ۳۹۰- برای مرده طلب رحمت و آمرزش کن و از محاسنش بگو، نه این که آن را به باد فحش و ناسزا بگیری.
- ۳۹۱- برای شخص مرده داد و فریاد و بر سر و سینه خود نزن.
- ۳۹۲- زنان را از نشستن برای مرده‌یشان بغیر از شوهر بیش از ۳ روز منع کن.
- ۳۹۳- به قبر ظالمان سر نزن و حتی به طرف خانه‌هایشان نیز نرو.
- ۳۹۴- برای بعد از مرگ خود اثری از گناه و اعمال بد خویش همچون آلات لهو و یا کتابی که افراد را به سوی گمراهی بکشد به جای نگذار.
- ۳۹۵- به اعمال صالح از قبیل ساختن مسجد، جاده، مدرسه و غیره روی بیاور که برای بعد از مرگ اجری برایت باقی بماند.
- ۳۹۶- با تقوی باش تا از اولیاء خدا باشی.
- ۳۹۷- متکبر و مغرور مباش که از شر بندگان خدا خواهی بود.
- ۳۹۸- از خداوند تعالی بهشت را بطلب و بخواه تا از آتش جهنم به دور باشی.
- ۳۹۹- با کسی که اعمال خود را طبق شرع خدا انجام می‌دهد در مطابقت با این وصایا هم صحبت شو.
- ۴۰۰- بگذار «لا إله إلا الله» خالص‌ترین و آخر الفاظت باشد.

«وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ»